Outi Nietola 28.9.2018 78/18/L/A

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
Liv@eduskunta.fi

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta, HE 143/2018 vp

Pyydettynä lausuntona Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Suomen hyvinvointi edellyttää vientiteollisuuden toimintaedellytysten turvaamista. Metsäteollisuudella on yli 150 tuotantolaitosta eri puolilla Suomea. Alan raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetusmatkat kansainvälisille asiakkaille ovat pitkiä, mikä lähes kaksinkertaistaa toimialan logistiikkakustannusten osuuden liikevaihdosta verrattuna kilpailijamaihin Keski-Euroopassa. Merikuljetusten toimivuus ja kustannustehokkuus ovat metsäteollisuudelle elinehto. Alan tuotteista vientiin menee yli 70 %, ja yli 90 % viedään laivoilla. Suomen satamien kautta alan tuotteita ja raaka-aineita kuljetetaan vuosittain noin 20 miljoonaa tonnia.

Vuonna 2015 voimaan tullut rikkidirektiivi nostaa metsäteollisuuden merikuljetuskustannuksia vuositasolla noin 80 miljoonaa euroa. Kyseessä on merkittävä ja suomalaisten tehtaiden kilpailukykyä heikentävä kustannuslisä verrattuna Keski-Euroopan tehtaisiin. Rikkidirektiivin lisäksi on arvioitu, että muu tuleva ympäristösääntely lisää vuosina 2020-205 Suomen elinkeinoelämän kustannuksia 25-40 miljoonaa euroa vuositasolla. Luvut eivät sisällä CO2-sääntelyä, jonka vaikutukset ovat vielä auki. Suurin kustannusnousu kohdistuu vientialoihin, keskeisimpänä metsäteollisuuteen. On myös huomattava, että globaalikin sääntely asettaa Suomen merikuljetusten kilpailukyvylle usein muita maita enemmän haasteita, johtuen esimerkiksi Suomen sijainnista, talvimerenkulun vaatimuksista ja Itämeren murtovesiolosuhteista.

Hallituksen esityksellä merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta on tarkoitus lisätä merenkulun ympäristönsuojelulakiin IMO:n merellisen ympäristön suojelukomitean päätöslauselman edellyttämät alusten ja hallinnon toimintaa koskevat kansalliset säädökset. Päätöslauselmalla muutetaan MARPOL 73/78 -yleissopimuksen V liitettä lisäämällä siihen määräykset alusten polttoaineen kulutusta koskevasta tiedonkeruujärjestelmästä. Ao. järjestelmän tarkoitus on antaa IMO:lle, sen

jäsenmaille ja sidosryhmille nykyistä tarkempaa tietoa merenkulun kuluttamasta polttoainemäärästä ja alusten kasvihuonekaasupäästöistä. Päätöslauselmalla tehdyistä muutoksista seuraa jäsenmaiden hallinnolle ja aluksille uusia velvoitteita, joiden teknisistä yksityiskohdista säädetään tarkemmin kansallisesti. EU-alueella on jo voimassa MRV-järjestelmä merenkulun CO2-päästöjen tarkkailusta, raportoinnista ja todentamisesta. MRV-asetuksesta johtuvat kansalliset lainsäädäntömuutokset on tehty merenkulun ympäristönsuojelulakiin vuonna 2017.

Esitetyillä muutoksilla arvioidaan aiheutuvan lähinnä varustamoille ja hallinnolle (Liikenne- ja viestintävirasto, hyväksytyt luokituslaitokset) hieman hallinnollista lisätyötä ja kustannuksia.

Metsäteollisuus ei sinänsä vastusta esityksen mukaisia lainsäädäntötoimia, joita kansainvälisten merenkulun sopimusten voimaantulo Suomessa edellyttää.

Metsäteollisuus pitää kuitenkin erittäin tärkeänä, että merenkulun ympäristösääntelyn lähtökohtana on globaali aikataulu. IMO:n polttoaineen kulutusta koskevan tiedonkeruujärjestelmän tulee olla yhtenevä EU:n MRV-järjestelmän kanssa. Lisäksi ympäristösääntelyn tulee koskea vain uusia laivoja ja sääntelyn vaikutukset kustannuksiin ja kilpailukykyyn tulee olla selvitetty perusteellisesti ennen säädöksiin sitoutumista.

Metsäteollisuus ry

Outi Nietola
logistiikkapäällikkö